

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 25.04.1974, sp. zn. 4 Cz 10/74, ECLI:CZ:NS:1974:4.CZ.10.1974.1

Číslo: 17/1975

Právní věta: Ak sa vyskytne u pracovníka niekoľko chorôb, ktoré ovplyvňujú jeho celkový zdravotný stav a pracovné možnosti, treba zistiť, ktorá z nich je chrobou z povolania, či pracovník pracoval u organizácie v podmienkach, z ktorých táto choroba z povolania vzniká, a v akom rozsahu choroba z povolania ovplyvnila pri celkovom ochorení pracovníka jeho pracovnú spôsobilosť.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 25.04.1974

Spisová značka: 4 Cz 10/74

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Náhrada škody v pracovním právu, Nemoc z povolání

Předpisy: 99/1963 Sb. § 6
§ 120 65/1965 Sb. § 190

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobca uplatnil proti žalovanej organizácii žalobu o náhradu škody z choroby z povolania, ktorou ochorel v zamestnaní, v ktorom pracoval naposledy ako maliar a natierač. Škodu vyčíslil sumou 14 701,- Kčs za čas do 30. 9. 1970 a od 1. 10. 1970 žiadal priznať rentu mesačne 643,- Kčs. K žalobe pripojil posudok Okresnej posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia v S. zo 4. 2. 1970, podľa ktorého je od januára 1970 invalidný na následky choroby z povolania.

Okresný súd v Spišskej Novej Vsi žalobe vyhovel. Bol toho názoru, že žalobca sa stal plne invalidný pre chorobu z povolania, ktorá vznikla pri plnení pracovných úloh u žalovanej organizácie, a že preto táto organizácia za škodu zodpovedá.

Krajský súd v Košiciach na odvolania žalovaného zrušil po doplnení dokazovania rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa uplatnených nárokov za stratu na zárobku od priznania plného invalidného dôchodku do budúcnosti, ako aj ohľadne trov konania, a v časti uplatnených nárokov na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj náhradu straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti, zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a priznal žalobcovi náhradu v sume 9905,-Kčs s 3 % úrokmi od 14. 9. 1970 do zaplatenia.

Najvyšší súd SR rozhodol o sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR,

tak, že uvedenými rozsudkami bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

Organizácia zodpovedá za škodu pracovníkovi, ak mu bola spôsobená chorobou z povolania, za predpokladu, že takáto choroba u pracovníka bola zistená a že pracovník predtým pracoval u organizácie v podmienkach, z ktorých takáto choroba z povolania vzniká. Ide o objektívnu zodpovednosť organizácie; treba však preukázať, že pracovník trpí na chorobu z povolania v odškodniteľnej intenzite a že pracoval za podmienok, z ktorých takáto choroba vzniká.

Preto v spore treba zistiť a vyriešiť predovšetkým otázku, či došlo k ochoreniu pracovníka chorobou z povolania, a či pracovník pracoval v pracovnom pomere u žalovanej organizácie v podmienkach, z ktorých táto choroba z povolania vzniká.

V prípade, že sa u pracovníka vyskytne niekoľko chorôb, ktoré ovplyvňujú jeho zdravotný stav a pracovné možnosti, treba skúmať ktorá z nich je chorobou z povolania, lebo len tie sú odškodniteľné, ďalej či pracovník predtým pracoval v podmienkach, z ktorých takáto nemoc z povolania vzniká, a u ktorej organizácie, a napokon treba skúmať, v akom rozsahu choroba z povolania ovplyvnila pracovnú schopnosť pracovníka a tým aj ním uplatňované nároky na náhradu škody.

V prejednávanej veci Okresná posudková komisia sociálneho zabezpečenia v S. v posudku zo 4. 2. 1970 konštatovala pre účely dôchodkového zabezpečenia, že žalobce spĺňa podmienky na plnú invaliditu pre ekzém tváre a rúk, ako aj pre poškodenie pečene s metabolickými poruchami neznámeho pôvodu, a že ide o chorobu z povolania; zistené bolo aj ďalšie ochorenie, a to fixovaná neuróza s depresívnymi znakmi. Na základe tohto posudku Správa dôchodkov v Bratislave priznala invalidný dôchodok podľa ustanovenia § 26 zákona č. 101/1964 Zb. (v úplnom znení vyhláseného pod č. 5/1972 Zb.), teda invalidný dôchodok na následky choroby z povolania, od 5. 3. 1970 vo výške 1107,- Kčs.

Súd prvého stupňa pri posudzovaní opodstatnenosti uplatených nárokov žalobca vychádzal z uvedeného posudku; na námietky žalovanej organizácie urobil síce dopyt na oddelenie Fakultnej nemocnice v K. pre choroby z povolania o označenie choroby, ktorá bola zistená u žalobcu, no bez jeho zodpovedania rozhodol po výsluchu svedkov vo veci. Nezistil teda podstatné okolnosti o chorobe z povolania z hľadiska zodpovednosti žalovaného podľa ustanovenia § 190 Zák. práce; uspokojil sa len so závermi posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia, že invalidita žalovaného nastala v dôsledku chorôb z povolania. Posudok posudkovej komisie sociálneho zabezpečenia bolo však treba v tomto súdnom konaní hodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 O. s. p. ako ostatné dôkazy. Preto bolo povinnosťou súdu zisťovať a posúdiť zodpovednosť žalovanej organizácie v zmysle ustanovenia § 190 ods. 2 Zák. práce.

Súd druhého stupňa síce v odvolacom konaní doplnil dokazovanie, ale nie v rozsahu potrebnom na vyjasnenie sporných otázok pre posúdenie opodstatnenosti uplatňovaných nárokov, lebo po podaných posudkoch znalcov MUDr. G. a MUDr. P. nedoplnil dokazovanie, hoci títo znalci jednoznačne potvrdili, že za chorobu z povolania považujú iba kožné ochorenie (ekzém) a nie ďalšie choroby, pre ktoré bol žalobca tiež uznaný ako invalidný.

Za týchto okolností aj napriek tomu, že Správa dôchodkov v Bratislave priznala žalobcovi invalidný dôchodok pre chorobu z povolania, bolo treba skúmať, či žalobca pracoval u žalovanej organizácie v podmienkach, z ktorých vzniká ekzémové ochorenie, ďalej v akom rozsahu ovplyvnilo toto ekzémové ochorenie práceschopnosť a neskoršie invaliditu žalobcu, v akom rozsahu ich ovplyvnili ďalšie zistené ochorenia a či aj tieto sú chorobami z povolania. V prípade, ak by iba u ekzémového ochorenia bolo preukázané, že žalobca pracoval u žalovanej organizácie v podmienkach, z ktorých toto ochorenie

vzniká, bolo treba ustáliť, v akom rozsahu nastala škoda žalobcovi pre toto ochorenie.

Súdy obidvoch stupňov v potrebnom rozsahu tieto okolnosti nezistili. Za tohto stavu ich závery nemajú oporu v zistenom skutkovom stave.

Došlo preto v rozhodnutiach súdov k porušeniu zákona v ustanoveniach § 2, § 6, § 120 ods. 1, § 132, § 153 odst. 1, § 220 ods. 1 a § 221 O. s. p. v súvislosti s ustanovením § 190 ods. 2 Zák. práce.